

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 188, 24.06.2024
Nuorisovaltuusto, § 97, 15.08.2024

§ 97

Liikkuvien palveluiden pilotin väliarviointi ja lähiasemaverkon tarkennukset

18950/2023

Aluehallitus, 24.06.2024, § 188

Valmistelijat / lisätiedot:

Eeva Torppa-Saarinen, PALVELULINJOHTAJA AVOPALVELUT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi

Sari Mäkinen, TOIMIALUEJOHTAJA, sari.makinen@pirha.fi

Titta Pelttari, PALVELULINJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Minna Luoto, TOIMIALUEJOHTAJA, SUUN TERVEYD., minna.luoto@pirha.fi

Liitteet

1 Liikkuvien lähipalveluiden pilotin väliarviointi ja palvelujen verkoston täydentäminen

Asian esittely aluehallituksen kokouksella 17.6.2024 § 185.

Liitteenä lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskeva suunnitelma.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola

Aluehallitus päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevan lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman ja
- lähettää suunnitelman laajalle kuulemiskierrokselle sekä
- esittää aluevaltuustolle, että se käy lähetekeskustelun lähiasemien palveluverkkoa täydentävästä ja liikkuvia palveluja koskevasta suunnitelmasta ja palauttaa suunnitelman lähetekeskustelun jälkeen aluehallitukselle käsiteltäväksi,
- tarkastaa pykälän kokouksessa.

Kokouskäsitely

Hallintolain 28.1 § 5 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos hän on hallituksen, hallituneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä sellaisessa yhteisössä, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Hallintolain 28.1 § 7 kohdan mukaan henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa vaarantuu muusta erityisestä syystä. Käsitelyn kohteena olevat suunnitelmat, voidaan katsoa koskevan kuntien erityisiä etuja tai haittoja. Asiassa pidetään siten esteellisinä Pirkanmaan kunnan- ja kaupunginhallitusten jäseniä ja varajäseniä. Esteellisyyden arvioinnissa ei ole merkitystä sillä, onko henkilö ollut päättämässä asiasta toisessa roolissa, vaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

ratkaisevaa on kaksoisroolin olemassaolo. Esteellisyyden arvioinnissa on hyödynnetty Kuntaliiton ohjeistuksia sekä Hyvil Oy:n 19.5.2023 laatimaa (6/2023) lausuntoa. Hyvinvointialueella noudatetaan esteellisyyssperusteiden arvioinnissa varovaisuusperiaatetta.

Varajäsenet Perttu Jussila, Jocka Träskbäck, Atanas Aleksovski, Veikko Vallin, Ulla Kampman ja Hanna Holma saapuivat kokoukseen §:n 188 käsittelyn ajaksi.

Aluehallitus totesi jäsen Pekka Järvisen esteelliseksi §:n 188 käsittelyssä edellä mainituin perustein. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuultiin asiantuntijana toimialuejohtaja Sari Mäkistä.

Milka Hanhelan muutosesitys:

"Aluehallitus päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevan lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman,
- että liikkuvien palveluiden pilotin kokeilua ja kehittämistä jatketaan syksyn 2024 ajan,
- lähettää suunnitelman laajalle kuulemiskierrokselle syksyllä 2024,
- esittää aluevaltuustolle, että se käy lähetekeskustelun lähiasemien palveluverkkoa täydentävästä ja liikkuvia palveluja koskevasta suunnitelmasta ja palauttaa suunnitelman lähetekeskustelun jälkeen aluehallitukselle käsiteltäväksi, kun kokeilu on päättynyt, ja
- tarkastaa pykälän kokouksessa".

Kannatus: Jouni Sirén.

Puheenjohtajan äänestysesitys: Pohjaesitys JAA, Hanhelan muutosesitys EI.
Hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 8 JAA-ääntä ja 4 EI-ääntä. Yksi poissa. Pohjaesitys hyväksyttiin.

Varajäsenet Perttu Jussila, Jocka Träskbäck, Atanas Aleksovski, Veikko Vallin, Ulla Kampman ja Hanna Holma poistuivat kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Esteellisyys

Lassi Kaleva, Olga Haapa-aho, Katariina Pylsy ja Arja Laitinen ja Ida Leino ilmoittivat olevansa esteellisiä asiassa (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnan /kaupungin hallituksen jäsenyys/varajäsenyys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Esteellisyydet todettiin. Aluehallitus totesi Pekka Järvisen esteelliseksi asian käsittelyssä (HL 28 § 1 mom 5 kohta, HL 28 § 1 mom 7 kohta, kunnan/ kaupungin hallituksen jäsenyys) ja Järvinen poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Nuorisovaltuusto, 15.08.2024, § 97

Valmistelijat / lisätiedot:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Eeva Torppa-Saarinen, PALVELULINJOHTAJA AVOPALVELUT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi
Sari Mäkinen, TOIMIALUEJOHTAJA, sari.makinen@pirha.fi
Minna Luoto, TOIMIALUEJOHTAJA, SUUN TERVEYD., minna.luoto@pirha.fi
Titta Pelttari, PALVELULINJOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Liitteet

1 Liikkuvien lähipalveluiden pilotin väliarviointi ja palvelujen verkoston täydentäminen - aikataulu päivitetty

Tausta

Aluehallitus hyväksyi 20.11.2023 (§ 318) Pirkanmaan hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden palveluiden verkoston suunnitelman ja 11.3.2024 (§ 71) aiempaa päätöstä täydentävän lähiasemien palveluiden verkoston suunnitelman.

Toimipaikat, joiden toiminnan jatkumisesta aluehallitus ei ole vielä tehnyt päätöstä, ovat Juupajoki, Kaukajärvi (Tampere), Kihniö, Kulju (Lempäälä), Kuru (Ylöjärvi), Kämmeniemi (Tampere), Luopioinen (Pälkäne), Mouhijärvi (Sastamala), Punkalaidun (Sastamala), Ruovesi, Sahalahti (Kangasala) ja Vesilahti. Hammashoitolat, joiden osalta päätökset puuttuvat, ovat Kiikoinen (Sastamala), Kaukajärvi (Tampere), Kauraslampi (Ylöjärvi) ja Viljakkala (Ylöjärvi).

Lähiasemaverkoston täydentämiseksi ja liikkuvien palveluiden suunnitelman hyväksymiseksi aluehallitus päätti 24.6.2023 (§ 188) merkitä lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman tiedoksi ja lähettää sen edelleen laajalle kuulemiskierrokselle.

Liikkuvien palveluiden pilotin tilannekuva

Liikkuvat palvelut ovat palvelupäiväperiaatteella toteutettavia lähipalveluja lähellä asukkaan kotia. Liikkuvat palvelut tukeutuvat lähimpään sote-asemaan tai lähiasemaan ja samalla lisätään alueen asukkaiden mahdollisuuksia käyttää digitaalisia palveluja. Palveluja tarjotaan erityisesti asukkaille, joiden on hankala hakeutua palveluun lähimmälle sote-asemalle tai lähiasemalle tai jotka muista syistä hyötyvät lähipalveluista.

Liikkuvien palveluiden pilotit käynnistyivät maaliskuun 2024 alusta Luopioisissa, Punkalaitumella ja Kurussa. Kokeilu sisältää terveydenhuollon, suun terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluja. Pilottien toteutustavat eroavat hieman toisistaan. Alueellisissa toteutustavoissa on huomioitu alueen asukkaiden palvelutarpeet ja pilottia edeltäneissä asukastyöpajoissa alueelta nousseet toiveet. Lähtökohtana on, että liikkuvat palvelut toteutetaan aina alueen asukkaiden palvelutarpeiden mukaan.

Pirkanmaalla on jo aikaisemmasta vakiintuneita palvelupäiväperiaatteella toimivia palveluja, esimerkiksi suun terveydenhuollon palveluja, liikkuvan sosiaalityön palveluja, neuvola- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, kotisairaala, rokotebussi ja laajentuvat ensihoidon palvelut. Pirkanmaalla käytössä olevat liikkuvat palvelut kuvataan tarkemmin liitemateriaalissa.

Tiivistys liikkuvien palveluiden väliraportoinnista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Liikkuvien lähipalveluiden pilotin väliarvioinnissa tarkastellaan kolmea eri arviointikokonaisuutta, jotka ovat palaute, palveluiden saatavuus ja kustannukset. Väliarvioinnissa on huomioitu asiakkaiden ja ammattilaisten antama palaute.

Asiakaspalaute on ollut pääsääntöisesti myönteistä, noin 90 % palvelua käyttäneistä asiakkaista suosittelisi liikkuvia lähipalveluja läheisilleen. Ammattilaisten näkemykset vaihtelevat alueittain.

Palvelujen saatavuudessa oli ensimmäisen kahden kuukauden ajalta nähtävissä etävastaanottojen lisääntyminen ja vastaavasti vastaanottokäyntien väheneminen, mutta toisaalta hoitotakuun sisälle kuuluvat vastaanottokäynnit ja yhteydenottojen määrä kasvoivat.

Kustannuksia aiheutui liikkumisesta noin 2 000 euroa kuukaudessa. Potentiaaliset kustannussäästöt kohdentuvat vuokratukustannuksiin (noin -10 000 €/kk) sekä henkilöstömenojen ja henkilöstövuokrauksen kuluihin.

Asukkaiden kuuleminen, muut lausunnot ja kommentit

Asukkaiden, palvelujen käyttäjien ja henkilöstön palautetta on kerätty ennen pilottien alkamista sekä pilottien aikana. Liikkuvien palveluiden arviointipalautetta kerätään pilotin päättymiseen asti ja palautetta voi antaa myös muiden palautekanavien kautta. Toimielimien kuuleminen käynnistyi aluehallituksen päätöksellä 24.6.2024 (§ 188). Alueelliset asukastilaisuudet järjestetään Ruovedellä 19.8.2024 ja Lempäälässä 26.8.2024.

Esitys lähiasemaverkon täydentämiseksi, toimipisteiden lakkauttamiseksi ja liikkuvien palveluiden alueiksi

Palveluiden verkostoon lisättävät lähiasemat:

- Kaukajärven toimipiste säilyy, kunnes Tampereen kaupungin alueen sote-asemien kokonaisuus täydentyy (Kaupin yliopistollinen sote-asema).
- Kuljun toimipiste säilyy, kunnes Lempäälän sote-aseman tilatarpeet on ratkaistu.
- Vesilahden toimipiste säilyy, kunnes Lempäälän sote-aseman tilatarpeet on ratkaistu.

Lakkautettavat toimipisteet, jotka korvataan liikkuvilla palveluilla

- Juupajoki
- Kihniö
- Kuru (Ylöjärvi)
- Luopioinen (Pälkäne)
- Mouhijärvi (Sastamala)
- Punkalaidun (Sastamala)
- Ruovesi

Toimeenpanovaiheessa liikkuvilla palveluilla korvattavien toimipisteiden alueilla sovitaan erikseen tilat, joissa liikkuvia palveluja tuotetaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Toimipisteet, jotka suljetaan:

- Kangasala Sahalahti
- Tampere Kämmenniemi
- Ylöjärvi Viljakkala (Elokaari)
- hammashoitola Sastamala Kiikoinen
- hammashoitola Sastamala Äetsä
- hammashoitola Tampere Kaukajärvi
- hammashoitola Ylöjärvi Kauraslampi.

Suljettavat hammashoitoloiden toimipisteet

Lisäksi esitetään, että seuraavat hammashoitolat suljetaan heti, kun korvaavat, toiminnan vaatimat tilat ovat järjestyneet:

- Kangasala Suorama
- Nokia Kauppakatu
- Nokia Koskenmäki
- Tampere Vuores
- Ylöjärvi Vuorentausta.

Yhteistoimintakäsittely

Suunnitelma palvelujen toteuttamisesta liikkuvina ja digitaalisina palveluina avopalveluissa ja lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on ollut sisällöllisenä asiana syksyn 2023 yhteistoimintaneuvotteluissa. Kohdennetut neuvottelut toimipisteiden osalta käydään päätösten toimeenpanovaiheessa.

Jatkovalmistelu

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 12.2.2024, § 33) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta.

Liitteenä lähiasemien palveluverkkoa täydentävä ja liikkuvia palveluja koskeva suunnitelma sekä videolinkki [Liikkuvat lähipalvelut \(dreambroker.com\)](https://dreambroker.com) esittelyaineistoon.

Kesäkuussa kuulemiskierrokselle lähetetyn suunnitelman aikataulu (sivu 51) on päivitetty, aluevaltuuston lähetekeskustelun uusi ajankohta on 23.9.2024.

Ehdotus

Esittelijä: Elsa Nisula

Nuorisovaltuusto päättää

- päättää merkitä tiedoksi liitteenä olevan lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman,
- antaa kommentit suunnitelmasta aluehallitukselle.

Kokouskäsittely

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Asiantuntijoina kuultiin toimialuejohtaja Sari Mäkistä ja palvelulinjajohtaja Titta Pelttaria.

Eetu Hukkasen toivomusponsi: "Pirkanmaan hyvinvointialueen ei tule lakkauttaa Kämenniemen lähiasemaa. Lähiaseman lakkauttamisella on merkittäviä vaikutuksia Teiskon alueen palveluihin ja se vaikuttaisi myös Teiskon vapaapalokunnan toimintaan. Se tuottaa vaikeuksia myös Kämenniemen ja Terälahden koulujen oppilaille sekä heidän vanhemmilleen, kun hätätapauksissa oppilaitoksesta on lähdettävä terveydenhoitajan puuttuessa Linnainmaalle. Pirkanmaan hyvinvointialueen strategia lähtee siitä, että tärkeintä kaikessa sen toiminnassa on ihminen. Nuorisovaltuusto katsoo, että strategian tavoite ihmislähtöisistä ja saavutettavista palveluista ei toteudu lakkauttamisen toteutuessa. Palveluita ei tule keskittää asukkaiden terveyden ja turvallisuuden kustannuksella. Kämenniemen ja Teiskon erityisasema sekä alueen oppilaitokset on huomioitava tehtäessä päätöksiä lähiasemaverkosta. Pirhan tulee myös noudattaa omaa strategiaansa ja kuulla alueen asukkaita sekä valmistelu- että päätöksentekovaiheessa. Lisäksi hyvinvointialueen on turvattava yhdessä Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenneyksikön kanssa joukkoliikenteen saatavuus ja saavutettavuus Teiskon alueelta palveluiden piiriin, mikäli ne siirretään Linnainmaan sote-asemalle"

Eemeli Tuomisen lisäys tehtyyn toivomusponteeseen: "Lisäksi nuorisovaltuusto katsoo, että jokaisessa liikkuvan palvelun palvelupisteessä järjestetään lähivastaanotto vähintään yhtenä päivänä viikossa."

Kannatus: Martti Kaisti ja Eemeli Tuominen.

Toivomusponsi, sekä lisäys toivomusponteeseen hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin tiedoksi, että Vilja Vänskä saapui kokoukseen pykälän käsittelyn aikana, Marko Jarva poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana sekä Henna Fager poistui kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen.

Kokouksessa pidettiin kokoustauko pykälän käsittelyn jälkeen kello 19:01-19:06.

Päätös

Nuorisovaltuusto päätti

- päättää merkitä tiedoksi liitteenä olevan lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman,
- antaa kommentit suunnitelmasta aluehallitukselle, kommentit koottuna:
 - toimipisteiden lakkauttaminen huolettaa, etenkin kämenniemen toimipiste
 - kun toimipisteitä lakkautetaan, tulisi varmistaa, että kulkuyhteydet muuttuvat tarpeen mukaisesti, tämä vaatii yhteistyötä joukkoliikennetoimijoiden kanssa
 - Pirhan ja kuntien välinen vuoropuhelu tulisi varmistaa palveluverkoston liittyvissä muutoksissa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- nuorisovaltuustoa huolettaa, että kun palveluntarve kasvaa, palveluiden tarjonta vähenee
- nuorisovaltuusto ei koe muutoksen parantavan kustannustehokkuutta suhteutettuna hoidon laatuun ja saatavuuteen
- hoidon tarpeen arviointi etäyhteyksin kasvattaa riskiä mahdollisiin aliarviointeihin: miskommunikaation riski kasvaa
- nuorisovaltuusto huomioi, että pilotissa mukana olleista ammattilaisista yli puolet eivät kokeneet pilottia pääosin positiiviseksi. Nuorisovaltuusto kokee, että pilotti tarvitsisi enemmän positiivista kannatusta ammattilaisilta
- nuorisovaltuusto pohti, voiko kiinteät palvelut korvata liikkuvilla palveluilla näin suunnitelluissa paikoissa (esimerkiksi kunnat, joissa palveluntarve on suurta väkilukuun suhteutettuna, esim. ikäihmisten suuri määrä kunnassa)

Nuorisovaltuusto hyväksyi yksimielisesti toivomusponnen.

Tiedoksi

Aluehallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Nähtävillä Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 27.8.2024

Otteen oikeaksi todistaa

Tampere
27.08.2024

lina Toivonen
HALLINTOASSISTENTTI

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostitse 27.8.2024

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§97

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).